

ocinti'a Redactornui

si

Cancilari'a Redactiunii

in

Strat'a tragatorului [Lö-vészutxa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se vor primi decat numai de la corespondenții regari ai „Fed ratumii.”

Articoli trani si nepublicati se vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, comerciali si economici.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Domineca.

Pest'a, 28. oct. 9. noiemb.

Officiosulu „P. Loyd“ au aflatu că prim'a sesiune a camerei ung. se va inchiaia cu finea lui Martin, 1873, pentru că indata in Aprile delegatiunile se voru adună in Vienn'a spre a-si incepe lucrările. Totu acestu inspirat diuariu serie că in celle de aproape conferintie ale clubului deachistiloru ministeriulu va desemnă affacerile, cari doresce a le vedea deslegate in cursulu acestei sessiuni, intre care inse reformarea camerei boieriloru nu se cuprinde. Acestu cadavru dara va mai vegeta in cursulu annului 1873.

„P. Loyd“ indata la cetea va dille dupa categoricele sale desmintiri, vine totu cu aceea-si frunte, ca si candu n'ar fi desmintit neci candu, a confirmă ca fapta implinita contractarea imprumutului Kerkapolianu de o cam data numai de 40 milioane, dar cu bunele sperantie d'a se urca pana la summ'a ce cere acoperirea deficitului negatu si in urma constatat. Să li fia de bine si minciun'a si deficitulu.

Diuariul „Wanderer“ scia mai multu decat diuariile officiali si officiose din Romani'a libera, pentru că scie despre conflictul intre Romania si Turcia. Precandu, — dice „W.“ — pre de una parte se assecura că Port'a ottomana au datu dovedi de reconciliatune cu ocazia applanarii differentieru prin Vefiu effendi cu principale de Muntenebru, de alta parte se pare imminent unu conflictu intre Romani'a si Turci'a. Caus'a este că ministrii lui Carol I. pretindu dreptulu de a da „exequatur“ consuliloru straini acreditati langa guvernulu romanu, pentru care pana acum trebuia să se cera invoieira Sultanului. Inse Chah'ilu pasi'a, ministrul a avut ocazia de a se invol la acesta. De aci conflictulu. (Vedi scirea telegr.) De se reduce la acestu incidente, apoi trebuie să fericitim pre barbatii de statu actuali ai Romaniei, pentru patriotismulu loru. Multe peccate li s'ar iertă, pentru că multu ar' iubl ei independenti'a Romaniei, daca acesta ar' fi caus'a demisiunii loru. Guvernul Romaniei să nu primesca si să nu recunoscă pre neci una consule care ar' cere de la Constantinopole exequatur'a, si ecca lucrul finit. Impertinenti'a consuliloru au devenit nesuferibile, trebuie să se incete, si cum? numai prin respingere, alta limba impertinenti nu pricepu, decat daca li-se dă eu pumnu in nasu, celu pucinu neamtilu, scim'u din esperientia, că numai atunci se omenesc si se roga de ertare.

In siedint'a din 3. noiemb. a. c. a comissionii financiare s'a continutu desbaterea a supr'a bugetului ministrului de instructiune. Pentru educatiunea poporului s'a staverit 990,000 fl. [cu 438,000 fl. mai multu că in 1872.] La pozituna de 500,000 fl., pentru zidirea de scole comunale, s'a escatu vina desbatere a supr'a proceduri inspectorilor scolari, cari in ultr'a-zelul loru se nesueau a preface scoli confessionale, in comunale; si a ademă sprea acăstă comunităatile besericesc prin apromisiunea ajutoriului statului; dara despre comunităatile, cari n'aveau neci unu felu de scola nu-si pră bateau capulu;. Consecinti'a naturale a acestei procedure este, că imprimirea acelor promisiuni consta statului si sacrificie enorme, era cultur'a poporului nu casciga nimic'a, fiind că scolele confessionale bune se straforma in comunale mai putieni bune si acolo, unde nu sunt de locu scole poporane, statul n'a zidit inca pana acum'a neci una scola! Pentru instructiunea adultiloru s'a preliminatu 70,000 fl. Resultatulu acestei instruct. este imbucuratoriu; numerul partecipantilor de la 1871-1872 s'a incircuit si, relative, consta mai putiene spese, fiind că prentii, professorii, invetigatorii, cari s'a ostenit a da aceste instructiuni, capetau 3 fl. v. a. remuneratiune dupa fia care adultu, daca i-au invetiatu a serie si ceti, era daca i-au instruitu si computul atunci 4 fl. de unu adultu. Abcedarie s'a tiparit 280,000 unguresci si s'a vendut 257,000 exemplari; germane 60,000 s'a vendut 50,000; slavice 20,000; s'a vendut 6,000; rutene 10,000 s'a vendut 2800; in limb'a romanesca tiparite 10,000 s'a vendut 5700; in limb'a vendica tip. 10,000 vend. 1000; serbesci tip. 5000 vend. 3800 exempl. Vedindu-se cătă de putieni se cauta manualul didactice tiparite in cele lalte limbe, a fara de cea mag. său germ. comis-

siunea d'impreuna cu miuistrul sunt de opinie, că aceste se se distribue gratuit pre la scolele respective.

Pentru museul din Pest'a s'a preliminatu 90,700 fl. [cu 5300 fl. mai multu că in 1872.] Pentru edarea de isvore istorice si monumente ung. 20,000 fl. Pentru stipendiu musicali 2,500.

Cu totalu pentru scopuri universale de cultura s'a preliminatu 223,500 fl. v. a.

Positunile urmatorie s'a trecutu că spese ordinarie in bugetulu ordinariu, si anume ajutoriale de statu pentru obiectele confesiuni si a nume: pentru beser. gr. unita 99,000 fl.; luterana 36,000 fl.; elvetica 65 fl. greconenita 100,000 fl. unitaria 5,000 fl.; israelita 5,000 fl. summa 300,000 fl.

Pentru institutele de invetiatura s'a preliminatu 621,700 fl. intre acestea si pentru gimnasiulu romanu din Brasieu 4,000 fl. s'a trecutu in bug. ordin.

D'in list'a innaintatiloru, continuata in foi'a offic. se temu inca pre urmatorii: Emilianu Davidu, din statulu majoru, Calimannu Duc'a si Petru Cuculu coloneli titulari Al. Guraru, f. colonel, de brigadier alu despartimentului alu doilea de pedestras la regimentulu 1 alu mare ducelui de Baden, decorat cu ordinul lui Lepoldu pentru eminentele sierbitie dovedite pana acum'a. Innoceniiu Basarabiciu colonel. Iosifu Seraciu, majoru. Ionu Popoviciu si Luc'a Campeanu, capitani de cl. I. Georgiu Lalescu, Emilia Popu, Nicol. Rachiasiu, Lazaru Budanu, Georgiu Ursu de Margina si Ilia Secasianu capitani de cl. II.

Ministeriulu de agricult. industr. si cemerici a datu ordinofu, că tota judecata de a transporta vite cornute in tierre esterne, pasporturi, pre langa celu ungurescu si in traducere germana perfecta, de ora ce fiindu pasporturile numai unguresci, cardurile de vite cornute se mana indreptu de la confinie, spre cea mai mare dauna a proprietarilor.

Starea colerei, dupa reportulu offic din 8. noiemb. este urmatoria: De la 4-8 noiemb. in Bud'a s'a ivitu 115 casuri, intre ostasi 11. casuri. In Pest'a s'a ivitu 41. casuri.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 7. noiemb. 1872.

Presedintele Bittó deschide siedint'a la 10 ore din dî si dupa verificarea processului verbalu comunică, camerei că Ernestu Vlaicu, alesu deputatu in cerculu Oravitei, si-a presentatu litterele crëdentiale, cari se transmittu la comissionea verificatoria permanenta; mai departe anunciat, că deputatul Basiliu Buteanu, alesu in districtulu Chiorului, si-a depus mandatul. Presedintele va ordonă elegerea nouain cerculu respectivu.

Adamu Lazăr interpelledia pre ministrulu de interne, daca are cunoștința, că in Transsilvania se afla inca invigore unu interdictu, dupa care nu este iertat a se portă armă? daca d'a, apoi cugeta dlu ministru a sustiné si mai departe acestu interdictu, său voiesce a-lu delatură? Interpellatiunea se prezinta in scrisu ministrului concernante.

Ignatius Helfy roga pre membrui guvernului că să prepresinte camerei unu planu despre totu ce ar' avea de lucru in sessiunea currinte, pentru că camer'a să-lu desbatta si să stabileasca ordenea, in care aru fi d'a esecută agendele cele mai importante alu sale.

Niculiciu este de parere, că dlu Helfy să-si formuleze dorint'a in forma de propunere si săo presinte in scrisu. E. Simonyi observa, că este cu su parlamentariu, d'a se adressă astfelui de rogări cătra guvern; acestui-a i stă dupa aceea in via libera, d'a le implementă suu ba.

Camer'a trece apoi la ordenea d'lei si alege cinci-spre-dieci barbati de specialitate in comissionea ce este d'a se emite pentru desbaterea prealabilea projectilor de legi militari, si cu acesta,

Presedintele redica siedint'a la 12 ore 15 minute si totu-o data anuncia, că siedint'a prossima se va tienă luni in 11. noiembrie.

De langa Sabiu.

Unu cuventu cu referintia la scol'a si beseric'a greco resaritena d'in Archidiocesă.

„Principis obsta, sero medicina paratur.

Principiul acestu-a mare pedagogicu, e unu principiu, carele, de-să s'au usuatu de către cei mai vecchi pedagogi si filosofi, totu-si adeverulu celu mare lu-contiene in sine pâna astă-di si va fi contionutu pentru tote veacurile, că-ci, „reulu,” atât pre campulu celu vastu alu crescerei si educatiunei, cătu si cu privintia la tote referintiele vietii omenesci, de către cei competenti trebuie stirpiti totu-de-un'a pâna nu prinde radecina afunda, daca e că astu-feliu să nu pota patimî unu poporu ori o natiune.

Dominule Redactoru! Aduncu petruasu fiindu singuru numai de adeverulu acestu-a forte mare, cu totu respectul cu viintiosu, mi-iau libertate, cu referintia la intemplările din vici'a nostra constituitionala besericesca si si ccolistica a face nisice reflexiuni:

In dfilele trecute in septembre a. c. amu cetitu in „Herm. Zeitung”, corespondintia intitulata: „Cultur der Romanen im Oberalbenser-Comitate.” in care se areta, că preotulu d'in Palosiu, precum am vedutu in „Telegr. Rom.” facutu de curendu si Adm. protopopescu, Teofilu Gheaja, s'au inchis de către pazitorii compului in staulu cu vitele, că-ci n'au voită a plăti pentru vitele sale, cu unu cuventu, corespondintele d'in H. Z. areta că cătu de miserabilu stă poporulu romanu cu cultur'a si crescerea in comitat.

„Herm. Zeitung” califica prin acést'a nu numai preotulu si adm. prot. Teofilu Gheaja, de omu fără caracteru preotiesc si fără védia inaintea comunei sale Pâalo si u, dar' pre intrég'a preotime gr. resarit. si pre intrég'u poporalu d'in Comitatului Albei sup. i califica de omeni fără leacu de cultura, de omeni adusi d'in munte, precum vră să se esprime „Herm. Zeitung.”

Noi nu scimus, daca domnulu adm. prot. si preot T. G. au paftu-o asié de către poporenii sei, de nu va fi adeveru corespondint'a d'in H. Z. si de se va adeveri contrarinu de la: „de unde e focu, ese fumu”, — bine va fi, e' daca nu „H. Z.” au trasu o brézda nestergivera pre obrazulu tuturor romanilor si preotilor rom. gr. res. d'in comit. Alb. sup., in cătu, canda ne vomu intalni cu magiarii si sasii, si cu deosibire preotii, vomu trebui toti să punem capetele in pamant, si să cugetăm: domne deschide pamantul...

D'in acestu motivu prea ponderosu, — parintele Gheaja se intielege de sine — daca se simte nestacatu — pentru salutarea si vatemarea grea de onore contra „H. Z.” seu contra incusatoriei, si in modu că acestu-a să se rectifice pre sine inaintea lumei intregi de omu nevinovat si fără

pata, că-ci in altu modu, atât preotimea întręga cătu si romanii comitatensi devin risulu si batjocur'a publica inaintea sasilor si ungurilor. O batjocura mai mare că aceea a scrie „H. Z.” că unu preot rom. au fostu inchis cu „inten-tiune” in staulu cu vitele, unde mai poate fi??!

Va să dica, de aci inainte preotimea nu e secura anu o păti cu omenii sei, — cari d'in intemplare, preste totu, sunt totu romani pazitori de campuri, dascu, nu e secura, că mergandu vre-unu preotu pre langa staululu viteelor, să nu amble inchis cu vitele. Candum s'au mai audutu acést'a si cine au mai auditu??!

Candum parintele desu pomenitul, ar fi suferit astfelu, pre unu atare fără-de-lege trebuia să lu-dăe in man'a judecatii numai decătu, — er' pre de alta parte in poterea s.s. canone, unu atare „omu sacrilegu” asia discundu, trebuia să fia escomunicat cu totul de la impartisirea cu cele sante pre unu tempu ore-si-carele, dictat de canonu, că asiá să servescă altor-u de exemplu.

Bietulu poporu rom., carele cu dorere cauta să me esprimu — sătă cu cultur'a indererulu altora natiuni, nu si-aduce amaritulu aminte, că in tempii cei mai grei si mai asupratori — candum elu, romanulu, că slavu se omoră de domnulu seu, si ca pulu i se plateș cu 24 de zloti s. a. — dieu nu si-aduce aminte, că in atari tempuri si mai grele, preotii singuri au fostu, cari au mai potutu pastră religiunea si limb'a natională in beserica, că-ci altu-feliu astădi n'amu mai si poporu rom., Ddieu scie cum ne-amu mai numi de către altii, — si acum unu propadit de romanu irritatu de altii, — să educa batjocure asupr'a Preotimei???

Domnilor! Să nu ne miram tare, că poporulu d'in opinia, imbatatu cu rachiul, devenit in stare mai dejositora că dobitoculu va fi comiszu asiá ce-va, nu, că-ci să ne uitam la intielegintă, său mai bine dăsu, la acei-a cari voiescă să trăca de omeni intelligenti si de ocarmuitori ai natiunei si besericei. Ore de una multime de ani incoce n'au durat si intre acesti-a prin foi o certa continua politica si confesiunale, ba căteodata acést'a cărtă degeneră in termini tare dejositori, si unde amu ajunsu cu tote acestea astă-di, unde e fericirea poporului romanu???

Er' apoi, că bietulu poporu romanu inca nu e colt, de unde vine astă domnilor? Cine e caușa? caușa e preotimea si invenitiorii, că nu si-dau stradania intru crescerea si educatiunea poporului seu, — dar' ca u s a ca u s a e cine e domnilor? Organele mai innalde de supraveghiere preste scola si beserica unde să intielegu si protopopii, că-ci, ce vedem in vieti'a nostra, de candum ne obicinuim a o numi: „vieti'a constitutio-nală e beserică” intrăbni ce videm? Unu chaosu mare, domnilor, asié să sciti cei ce ati practisatu cătu de pucin acéstă vici'a, constitutionale in beseric'a gr. resar., — dar' cei ce ati practisatu-o d'avalim'a cu poporulu, nu cei cari ati facutu legile pre chartia, fără de a cugetă la massă

poporului fără cultura, carele inca n'au inveniatu de niciun a cuposce, că ce e dreptulu in beserica, si pâna a nu avé nece idea despre acést'a, lui bietului poporu, fără luminare i s'au datu in mana dreptulu in beserica să lucre de peles besericei, scolei si a preotului; lasa apoi că cestui d'in urma i maresce simbri'a minuuata, respunda preotii d'in archidiocesă gr. resaritena!!

Dar' apoi venindu mai d'aprope, ce platescu sinodele noastre de pre la dominec'a Tomii in tolu anulu? Se totu facu dispositiuni fără de a le mai pune cine-va in lucrare. Unde e pusa in vici'a regularea si dotarea invenitiorilor si a preotilor amesuratul acelor dispositiuni, mane poimane nu mai avemu nece invenitiori, adeverat si domnilor? că-ci unu invenitioru nu poate trai cu salariul de 60—80 seau 100 fl. v. a. uitati-ve in concursile d'in „Tel. Rom.” dar' apoi cele cu sutele ce nu se mai scriu cu 20—30 fl., si apoi e de poftită că unu atare invenitioru să tienă scola dupa lege 8—9 luni!! dar' mai bine poate tienă scola unu atare invenitioru?!!! nece-odata. Unde e regularea parochielor, a leilor invenitatoresi si arondarea protopopiatelor? etc., etc., cari tote-su cestiuni mari, si pre care lumea le astepta să se realizeze in interesulu culturei si alu luminarei poporului, — dar' vorba multa si isprava că in palma, — de aceea să fia cu atentiu buna domnii depătati, că mergandu astu-feliu trebile, poporul nu li va mai face colecte, să merge la Sabiu.

Totu organele supreme besericesci d'in Archidiocesă gr. resaritena ar' trebui să fia cu mai mare circumspectiune — in interesulu culturei si alu luminarei poporului — că-ci d'in Sabiu resare numerulu preotilor că canep'a pre tota dău in tote părțile, pre candum dispositiunile sinodale mergu intr'acolo: a se reduce forte tare parochiele si numerulu preotilor că acesti-a să pota trăi, dar' dorere! că dispositiunea si legea romana numai totu pre chartia, vorbe gole.

Apoi, ce calificatiune posede preotimea d'in Archidiocesă? avemu proti cu norme cu I, II, III. cl. gimn. avemu si protopopi totu eu atât'a calificatiune, — ba astă-di astă-di se facu in Archidiocesă cu atâtea clase!! Aceste sunt adeveruri faptice, si cine voiescă mai de aproape a se convinge, — caute si se va convinge pre deplinu. Apoi traindu in astu-feliu de in regurari, cum se inaintează poporul in cultura si luminare; cu ce obrazu si-pote o atare prentime pretinde drepturi de la straini p. e. portiuni canonice in asemenare cu preotii gr. cath. rom. cath. si evangeliici etc., cari toti sunt absoluti si omeni intelligenti? Cum potă dar' acceptă preotimea nostra că să fia respectata de altii, candum ea nu merita respectu? Organele supreme besericesci să se uite in ce tempuri trăim vis-a-vis de alte popore si confesiuni, — că-ci de la Preotime se acceptă astă-di forte multu — si să sporesca reul d'in radecina, că-ci pâna

E O E S I O R A

Studie d'in istoria naturale.

Pescii. Am facutu amintire de multele folose, cari ni aducu pescii, si am arestatu marea insemnatate ce au aceste animale pentru omenire.

Dreptu aceea credu, că avemu destule motive a invenitii constitutiunea loru corporala, cătu si modalitatea vietiei loru; urmatorile sări si voru dă deslusurile necesare.

Pescii sunt unicelle animale, cari numai in apa potu se vietiușca. Corpulu loru e in form'a unui sunu la ambe capetele mai subțire, numai doi-ochiul [Scholle], „Platessa” alu carei-a corp u si latu si la medilociu redicatu, face esceptiune. Pescii respira prin urechi, au sang rece. Corpulu loru e acoperit cu soldi asupra caror-u se află unu licuidu lipitosu. Numai pucine sunt acelea specie, cari au soldi mici si fini, si caror-u lipsescu soldii cu totalu.

Pescii sunt de done genuri si anume de seculu masculinu si femininu.

Progeneratiunea sau propagarea pescilor se intempla prin oue, numai forte pucine specie sunt, despre cari se dice, că fata, de exemplu tipariul s. a.

Femein'a are in pantece (burta) doue ovarie ce continu una multime de oue (precum am amintit mai nainte; dieci, sunte de mii si milioane) Ouele sunt forte marunte si constau mare parte d'in galbenusu, acestu-a e invescutu in una pelitia fina si subțire si asupra acestei-a e epiderm'a. Ouele puse sub microscopu se vedu a fi compuse d'in nisice sgravantie.

Barbatulu are in locu de ovariu doue ghindule albe si lungare, cari sunt pline de una materia alba, ce se numesc lapte.

Pre timpulu ouatalui (dupa specia de pesce, toamna iernă sau primaveră) sau dupa cum dice poporulu: pre timpulu bataiei, pescii parasesc locurile loru de mai nainte si se arăta mai multu in facia apei; focul sau dragoste progeneratiunei, acestu impulsu prea-poternicu alu creatiunii i face a-si schimbă natur'a, că-ci pre acelu timpu i vedem alegandu cu sutele in susu si in diosu, invertindu-se, sarindu, — cu unu cuventu, natur'a loru muta si linisita se preface acum intr'o vesela mare si acesta i pune intr'unu jocu continuu, ba, ce e mai multu, vedem ca tote cele-

lalte seminți precum: audiulu, vederea, sunt tocite sau amonite pre acestu timpu. Acestu-a e timpulu favoritul, si de pescari multu dorit, că-ci vasele loru se incarcă cu iutiela, ba multimea venatului le face a se incovaia, era pungile pescarilor a se implă.

Joculu, sau cu adeveratu cuventu, fericirea astă a pescilor tiene pâna atunci, pâna candum femein'a si-a golit ovariele de multimea ouelor, era barbatul si ghindulele de grătatea laptelei.

Pastravii si pucine alte specie de pesci se freca cu pantecile de petri, că asié să se descarce mai cu inlesnire.

Ouale sunt productive dupa ce s'a fructificatu prin laptele barbatului, si spre acestu scopu pre timpulu bataiei sunt femeinile urmarite de una multime de masculini; — la unele specie femeinile sunu de odata cu barbatulii in susu, si in saritur'a loru si-atingu pantecile la-olalta; — la pescile „Mihaliu” s'a observat una impreunare formale, a-nume s'a afiatu femein'a cu masculinul impreunati si corporile loru legate de-olalta prin una panglica, care se formăza prin segregarea unei materie galatinose.

Dupa-ce s'a descarcatu femein'a de oua de locu emite (slobode barbatulii laptele si prin amestecarea acestor materie se fructifica ouele).

Cu cătu sunt impregurările mai favorable, adeca apă mai lina, si cu cătu masculinii dau lapte mai multu, in acea proporțiune si fructificarea ouelor se face mai perfecta.

Cele mai multe specie de pesci, dupa ce s'a desieratut de oue si lapte, lasa aceasta semenza fără cea mai mică ingrijire (intemplare), numai puine pesci sunt, cari ingrijesc si padiesc cloacită pâna la desvoltarea puiului; ba despre „Casterosteus aculeatus” (Richling) ni nară Dlu Siebold, că face cuib anume, si acolo descarca semenza; era barbatul si-a prescris cloacită pâna la coda. Dlu Siebold ne asigură, că afiandu unu cuib a acestui pesce voiă să apropie unu bastonu de elu, inse barbatul si se repede cu mare furia a supr'a lui, voindu a aperă cloacită [puiul].

La ouele fructificate incepe pielută dintre galbenusu si epiderma a se ingrosa, si se preface in albusu.

La ouele de pesce besfuci'a embrionala se află in mediocul galbenusu, inse dupa fructificarea ouelor apare la marginea lui. — Pre di ce merge acést'a se maresce, apoi incepe a se tulbură, si omulu deosebesce in ea nisice fire, cari nu sunt altu ce-va, decătu celule, din cari

se formă media corpulu puiului. — Astă fiindu, se i. tiesce totu mai multu preste galbenusu. Dupa 10 dile se vede ouul petrusu de una linia alburia, dovăda despre prosperarea clocuturii; dupa 30 de dile se marchează puiul binisioru, incepe a se cunosc locul capului si alu altoru organe.

Dupa 40 de dile capulu e formatu si se cunosc locul nasului si alu urechilor, era numai dupa 60 de dile sparge puiul epiderm'a, va se dica, pescutiu i se deplina formatu.

De si s'a spartu ouul, totu-si restul ce mai ramane si anume galbenusu invescutu in pelută sa ramane aternatu de pantecile pescutiu, si astă, pentru că in primele dile pescutiu se nutresce d'in galbenusu ce a ramas, si numai dupa ce peșele a suptu totu galbenusu se deslipesc pelutile de pre pantecile lui.

Indă ce a spartu pescutiu epiderm'a merge desvoltarea si crescerea lui cu multu mai rapede, pentru că influența aerului i ajuta a asimila cu iutiela galbenusu ce a ramas.

Pâna ce mai are persecutiu galbenusu e ori si ce nutritie de prisosu, si potă să fia, pentru sanatatea lui numai strimitoarea, si astă prin gazurile ce s'ară desvoltă la putredrea materialelor. — Cadiendu besfici'a de la pantecile pescutiu, crescerea si desvoltarea lui e cu atâtua mai rapede, cu catu nutrientul este mai abundanta si mai alesu.

Amu arestatu modula despre procederea naturei in prefacerea ouului in puiu, si voiu urmă a face una scurta descriere despre interiorul corpului acestui-a. Firele cari se observă mai antâi in besfuci'a embrionala nu sunt altă, de cătu urdiel'a nervilor.

Nervii creierului si aceia de pre langa madu'a spinarei sunt forte groși. Nervii sunt acele organe, cari percurg corpulu pescilor d'in crescutu pâna la coda. Prin nervi se raspandesc productul, carele ajuta, — precum anu vedintu, formarea cătu si desvoltarea corpului loru.

Alaturea cu nervii percurge corpulu pescilor saculu madulariu, si este asiediatu pre langa sirulu spinarei, că-ci la pesci nu e sirulu spinară compus d'in asa gaunose, că la alte animale, prin cari apoi curge madu'a.

Arteriele si vinele au isvorul loru principalu in anima si de aici sunt raspandite in totu corpulu, că unele prin circulatia sanguinei.

Anim'a constă d'in două părți, una cea d'inainte, si mai mica, numita camera, altă mai mare, anticamera numita

atunci nu va fi dotata neci preotimea gr. resaritena, dar' neci nu merita a fi dotata in rendu cu cele-lalte confesii, dar' va fi batjocurita chiar de poporulu seu, precum videmus.

Sapienti sat.

Unu romanu ortodoxus.

Pest'a, in noiembrie 1872.

In 3. noiembrie, dupa cum se anunțasse la tempulu seu în acestu diuariu, s'a tienutu prim'a siedintia generala ordinaria, in care membrii societății de lectura d'in Bud'a-Pest'a „Petru Maiorul", s'a constituitu si pentru an. scol. 1872/3.

In 27. si 28 oct. s'a tienutu duoe sied. gen. extraordinarie, in cari d'in nou s'a desbatutu statutele societății, de repetite ori respuse de ministeriulu actualu ung. Motivele tote si totu de un'a, pentru cari nu se aprobau statutele, au fostu in mare parte numai nodu in papura. Despre adeverat'sa causa, pentru ce nu voiesce acestu constitutionale ministeriu ung. să approve statutele unei societăți, nu cu tentatie si intenționi politice, ci cu scopuri de totu inocente si sublimi de cultura si d'a se desvoltă in conoscientiele limbei materne romane, tenerimea romana d'aici, numai in cestu anu de grea tentatiune s'a potutu pre de plinu convinge. Este adeca in statute unu paragrafu, in care se dice că: membru alu societății „Petru Maiorul" poate fi fia care civile romana d'in provincie de sub coron'a santului Stefan. Ministeriulu, neaprobandu statutele, pretinse, că numitul paragrafu să se redacteze astfel: membru poate fi „fia care civile magiaru de limb'a romana de sub coron'a stului Stefan." Comisia de trei primissee acesta modificatiune cu doue voturi contr'a unulu.

In plenul aduării ince, incingandu-se o desbatere viua si serioza a supr'a reportului comisiunii, membrui, avandu banuile, in fine primira cu 25-contra 5-voturi si si acestea de (opportunitate) si redicara la valoare de conclusa propunerea satisfactoria: membru alu societ. poate fi „fia care cetățien de nationalitate romana d'in Ungaria si Ardealu." Totu cele-lalte modificatiuni de pucina importanta ale ministeriului se primira că nesuperflue si acceptabile.

Statutele, astfelu modificate, s'a substernutu de nou in buna creditua ministerialui de interne. Vomu vedé.

In 3. noiembrie, apoi s'a constituitu societatea, alegandu-se d. d. Josif Vulcanu, d'in nou intre viu acclamatiuni si cu unanimitate, de presedinte; Gavrila Mihaili de vice presed. Arone Hamse si Ionu Oprea, notari; Ionu Pantea, bibliotecari; Gruiu Lubu, cassari si Petru Iliesiu, controlorii, toti cu majoritate de voturi si dupa formalitățile recerute.

Comisia de trei, insarcinata cu agendele societății de preste tempulu ferierilor, presinta dupa aceea reportul

seu in liniamente generale. Cu essaminarea detaiata a reportului s'a insarcinatu membrii Sim. Margineanu, Vil. Hangea si Ionu Ciuciu, cari voru comunică membrilor rezultatul essaminării in prossim'a siedintia prima septeman. si voru propune, daca este séu ba că numit'a comisiunie să capete absolvitorulu. — Si cu acestea s'a inchiatu prim'a sied. gener. ordinaria.

Sera apoi a urmatu o petrecere cordiale, la care au participatu mai toti membrii. Cantarile, conversările amicale si toasturile n'a lipsit.

Era bucuria generale. S'a inchinat intru inflorirea patriei, prosperarea națiunii si a societăților de lectura, intru sanitatea presedintelui, a vice-presed. a Metropolitilor si a mai multoru barbati distinși ai [Națiunii romane.

Inainte de mediul noptii s'a departatutu apoi toti intre stringeri de mana cordiali.

Dă provedinti'a, că acestu inceputu imbucuratoriu să nu si-schimbe faci'a preste totu annulu, si neci candu intre tenerimea romana d'in Bud'a-Pest'a.

Valeriu.

Cransebesiu, 31. oct. 1872.

Asta-di s'a adunatutu mai pre urma officierii regimentului nostru de pâna acum confinariu romano-banaticu in Caransebesiu, spre a petrece impreuna in calitatea loru de pâna acum, că officieri ai acestui regimentu, timpulu celu scurtu, ce i despartiște de 1. noiembrie nou, dñu'a desfintarii regimentului. Dispozitiunea spiritelor eră forte seriosa.

Acesta se vedea pre faci'a toturor-a; si cum poate fi altmintrelea? Legatur'a, care lega pre officierulu confinariu de regimentulu seu, este cu totul necunoscuta officierului de linia. Officierulu confinariu, nascutu si crescutu in regimentul seu, lu-cunoscăd' in fraged'a tinerime. Numele regimentului, na atiunile ostasilor betani despre bataliile si atacurile avute entuziasmaru pre tenerulu si aprindeau in elu dorinti'a de a servi in regimentulu acelui-a, in care si parintii si protoparintii lui au servit cu gloria.

Falmicul edificiu, ce a durat mai multu de una suta de anni, a cadiutu acum, si nimicu, curatul nimicu nu ramane, ce ni aru mai potrivit revocă in memoria părțile lui constitutive.

Candu gazet'a militara „Wehrzeitung" a adusu scirea despre desfintarea regimentului de infanteria Nr. 73, căte lamentatiuni nu amu fostu siliti a audii a supr'a acestei otariri.

Si regimentele confinarii banatiene, cari au custatut mai multe de una suta de anni si cari si-au versat sangele nu numai in un'a, ci in sute de batalie pentru imperatul si patria, cari au servit cu sacrificie in impregiurările cele mai grele cu neclatita credintia pre-inaltei case domnitorie — densele se desfintăd'ia si nici una foia germana séu

magiara nu le afia demne de a aminti celu pucinu căteva trasure din istoria loru trecuta.

De vomu asemenea mai departe pre-inaltulu rescriptu, care s'a publicat cu ocazia desfintarii regimentelor d'in Varasdinu, cu celu emis pentru regimentele confinare banatice, indata vomu vedé, că nu s'a mesuratutu totu cu aceea-si mesura.

Acolo vedemus pastrandu-se numele regimentului si istoria lui si altele, aici — nimicu, curatul nimicu!

Arapulu si-a implinitu detorinti'a, arapulu se poate duce. Se ne ferescă Domnedieu, că acă procedura nu se resbune inca amaru.) X.

Bereseulu-de-sus, 25. oct. 1872.

Onorab. Red! In Nr. 94. „Fed." fiindu subserisulu de unu anonim subcodreanu, luatul la trei parale pentru prefacerea scolei confesionali de aici in scola comunala; ma fiindu cu ore care malitia acusatul cu neimplinirea oficiului de pastoriu sufletescu; pre langa tote că, conscientia mens recti famae mendacia ridet* d'in detorintia ce amu către onores mea atacata si chia u către adeveru si dreptate: cu permisiunea onorab. Red. veniu a face unele reflecții rectificatorie la assertiunile extravagante si spresuanelo pertinente ale numitului corespondinte.

Cine e corespondintele nu multu mi-pasa, de si credu că a-lu găsi nu mi-aru fi greu; dar' nu voiu să cercu, că cine a scrisu, ei voiu să ieu la desbatere, ceea ce au scrisu.

Că pre corespondintele lu-a surprinsu una mirare durerosa, credu; că-ci dorereasi eu o sentiescu; dar' candu dsa, pre langa o deplina necunoscintia a impregiurărilor vine a me invinovati pentru acăta intemplare, e in ratecire forte mare, si cu una invederata malitiosa intenție vine a-mi detrage spre nu sciu a cui folosu.

Eu, dragulu meu corespondintele, m'am espusu pâna la cele estreme pentru sustinerea caracterului confesionalu alu scolei d'in Bereseulu-de-sus, dara că nu amu potutu reesi invingitoriu, nu e vin'a mea, ci e intențiea cea mai neinvigibila a legii de instructiune d'in anul 1868 Art. XXXVIII, care lege, credu, că si dta o cunosci destul de bine, si dupa care de va remană in vigoare si se va aplică cu rigore, precum s'a intemplatu aici, mi-să pare că preste pucinu noi romanii (dorere) abié vomu avé, numai de leacu,

*) Am vre să cunoscem ce felu de fericire perduta deplangu bravii granitari? Una suta de anni au statu sclavi sub verg'a cea de feru a neamtilui, carele dreptu resplata pentru sangele versat si aruncă asta-di in directiunea magurului. Administratiunea civila este totu-si de preferit administratiunii militari, apoi fii lui Marte să nu fia lassi, că frati lor d'in comitate, d'a nu se folosi neci macaru de drepturile acelle pucine, cele dă vitreg'a constituine a tierrei.

Red.

spinarei; acestu-a incepe de la capu si se intinde pâna la coda, si preste totu e forte simplu.

Grebenele sunt mai multu de ossu mole si numai la forte pucine varietati, de ossu adeveratu....

La pesci nu se deosebescu că la celelalte animale grebenele grumadiului, gutului, că-ci chiaru grebenulu primu este proveditu cu coste. — Sunt pucine varietati de pesci, precum Crapulu, cari au unele grebeni lipite de coste, ince in locul loru li crescute alte osse. — Ele sunt impregnate la-olalta prin una materia gelatinosa si tocmai acesta dă pescilor facultatea de a se potrivit si intorce in tote părțile.

Numerul grebenelor diferește forte, la unii pesci se afă 20—30, la tipariu comunu pâna la 100, si la tipariu electricu pâna la 200 bucăți.

Grebenele sunt mai la toti pescii uniforme si asemenea de mari de la capu pâna la coda, numai la tipari se micsorăd'ia cu către se apropia mai multu de coda.

Inchiatur'a d'in urma său cea de la coda a grebenului e de una constructiune forte curioasa si diferește de tote cele-lalte, si astă-a devine de acolo, că-ci in ea se infișe radacinile colei.

Costele sunt impreunate cu părțile cele mai laterale a grebenului, si de aici incingu, ince nu deplinu, cosiul corpului. Costele sunt in afara forte anguste, ince către cosiul si mai alese la partea superiora adeca, la inchiatur'a loru cu grebenulu sunt forte late, era cu cătu mergu mai in diosu spre pantece, cu atatutu se subtitie mai tare, astă incătu la verfu sunt forte ascunse.

Ele nu stau in legatura cu partea de diosu a cosiului ce-lu formedia, nece cu peptulu, ei sunt libere intre muscule..

Numai la unele varietati, de exemplu la Heringu, pepetu e prelungit.

Sunt a se deosebi costele de cari e petrunsa carnea unor specie, de exemplu a cleanului, heringului, si altele, că-ci nu sunt u'a si aceea. Atătu strulu spinării, cătu si costele constau d'in osse solide, adeca acestea nu sunt burtoase si pline de meduza că la alte animale.

(Finea va urmă.)

Anim'a e aceea, in care curge sangele toturor vinelor d'impreuna cu sururile nutrimentelor, d'in ea in aorta, si de aci se imparte in tote directiunile.

Râzna său hipot'a e forte simpla si are misiunea de a macină tote materialele inghitite, si a segregă diferențele sururi.

Pescii au numai unu matiu deschis, si si acestu-a e scurtu si are pucine indoieture; ei au rerunchi forte lungi, si rosii că sangele inchegatu, acesti-a sunt lipiti de sîrul spinarei; spin'a loru e forte mica; ficatul [maiulu] pesciloru e mai mare că la tete animalele ce vietuesc in apa, constă d'in mai multe pete, si acestea sunt de materia forte mole.

Basic'a e simpla său a-dese impartita in doue părți, ea este impreunata cu gutlantul său canalulu de nutrire. Ea are misiunea de a inlesni pesciloru cufundarea său redică in apa, si astă-a indata ce basic'a e desiderata de acu, pescile se cufunda, era impletindu-se se redica, un'a său altă depindu de la voint'a pescului.

Sunt pesci caroru-a li lipsesc basic'a, ince acesti-a se tienu numai pre langa tiermuri.

Organele genitale constau d'in doue ghindule lungăretie, cari la femeine sunt pline de oue, la barbuti, de lapte.

Muscalii sunt că la cele-lalte animale si numai intraceea difera, că carneea ce o formează constă d'in vitie cu multu mai scurte, si e asiediata stratu de stratu, astă in cătu tota carneea se poate desface firu cu firu, pâna candu la alte animale constă in fire cu multu mai lungi si se tiene in bucati mai mari. Tota carneea are una coloare alba, si numai in unele locuri se află unii musculi, de coloare rosie.

In pele lipsește maschii cu totul, si numai in locurile unde vinu aripiile se observăd'ia in cătu-va.

Mai inainte de a vorbi de părțile ossose mi-au liberitate, cu permisiunea onoratilor cetitori a spune, că unii investiți sustinu, că toti „intre-musculii" se potu preface in osse, si că, prin depunerea de una cantitate anumita de varu, si acestă depusa intr'o forma, s'a prefacut si se prefacu musculii in osse. Dovăda despre acesta formare nu dat ossuțele ce se află sub celelalte falcilor, etc.

Capulu, partea principală a fia-cainii animalu, se compune d'in o multime de osse si ossuție, cari erau scopera alte părți esentiale.

Creierii se află in o măsură forte mica si sunt inves-

ti in liniamente generale. Cu essaminarea detaiata a reportului s'a insarcinatu membrii Sim. Margineanu, Vil. Hangea si Ionu Ciuciu, cari voru comunică membrilor rezultatul essaminării in prossim'a siedintia prima septeman. si voru propune, daca este séu ba că numit'a comisiunie să capete absolvitorulu. — Si cu acestea s'a inchiatu prim'a sied. gener. ordinaria.

Sera apoi a urmatu o petrecere cordiale, la care au participatu mai toti membrii. Cantarile, conversările amicale si toasturile n'a lipsit.

Inainte de mediul noptii s'a departatutu apoi toti intre stringeri de mana cordiali.

scole confesionale. Comuna Berseulu-de-susu a devenită, că e comuna mare (preste 300 bri), dar chiar acesta e fatalitatea ei, căci pre langa una populație numerosă de 1,600 suflete cu mai multi de 200 scolari obligati, pre langa sistemele trecute abia a avut una scola pentru incapere a lor 60—70 scolari, și acesta este o scola cea mai grea în mare parte cu spesele subscrisei, ceea ce de nu crede corresp. usioru i potu documentă.

Acum vine legea nouă pentru instrucțiune și deodata prezintă sub amenințări cu degrada lucruri aproape imposibile încă în tempu scurt. Dupa legea nouă pentru Berseulu-de-susu se receru celu puciu doi invetitori și două clase și cu acestea vine pre popor una sarcina neîndatată, apoi scimă că de locu ce celi de la popor sacrificie materială, lu-desgusti și instraini, și la unele ca acestea cu poterea cu ventului greu lu-potă induplecă.

Indată după publicarea legii de instrucțiune, ca să nu ne ajunge amenințările acelea-si, d'in respoteri amu staruit la popor pentru înființarea unei scole corespondiente legii. S'a constituit senatul scolar din confesională, s'a tenu multe adunări cu poporul, protocoloarele siedintelor senatului scolar le pot vedea ori cine în archivul parochiei mele. Apoi éta ce să vedi! cind erau ocupati cu poporul cu proiecte pentru edificarea unei scole conform legii, numai asiă că d'in serinu inspectorul regiu a declarat scola acăstă de scola comunala fără a premerge după cum prescrie legea barem una admoniție, apoi că ce relații s'a facută d'in partea inspectoratului scolar la ministerul de culte, nu sciu, nici aceea, că ce mistificări se voru fi facută pre ascunsu, dar' sciu aceea, că după ce s'a declarat scola acăstă de comunala, mai de multe ori s'a abatută pre aici D. Andrei Cosma, atunci că actuaru la inspectoratul scolar supremă d'in Zelau, era de prezentă notarul la tribunalul regiu d'in Zelau, și acestu dnu fiindu nascutu în acăstă comună, unde are parinti și consangeni forte multi, d'in re poteri au staruită pentru înființarea scoli comunale, potendu pre usioru a-si castigă aderinti pre partea sa. Totu prin mediul locirea Dsae a capetatu comună de la ministerul de culte 570 fl. pentru lipsele scolei. Era eu de alta parte încă d'in respoteri amu staruită la popor pentru susținerea scoli sale totu de scola confesională. Abatandu-se D. Andrei Cosma în calitatea sa de actuaru la inspectoratul scolar în acăstă comună în 27. iuliu 1871, și spunându-i eu, că poporul în adunarea d'in 30. iuniu s'a declarat pentru scola confesională, mi-respusă „Dvostra poteti tienă scola, care o-aveti de scola confesională, dar' acea nu potă confesiunea impedeacă, ca să nu se facă în Berseu și scola comunala.“ Aru și pre multă a aduce în ante tote lăptele, cu cari m'am luptat pentru înființarea scoli poporale d'in Berseu-de-susu, și pentru susținerea caracterului confesionalu al acestei scoli.

Daca corespondintele subcodreanu conosecă caușa în tote fazele, asiă precum se cuvine, apoi nu s'ar fi lesat să fi raportu pote de ura personală spre a se descarcă asupra mea cum i-a venit sub condeiu. De complimentele subcodreanului cari si de altminteră numai pentru aceea mi-le premite, că cu atât mai tare să me potă în urma micsioră, nu am lipsă de locu, căci patimă de sumetă nu o-amu lasat și nu o voi lasă să intre la anima-mi nici cindu; chiaru cruciulită de anu, despre care vised, subcodrene, fia a D-tale, pre mine me sciu toti cătă me cunoscă ce venitoriu de titluri si de cruci sum. Dar' D-ta mergi mai de parte, mergi pâna a preocupă Ven. Ordinariatu diocesanu si chiaru pre fătoriul Episcopu. Apoi bine, să sciu, că... nu mi-ai insuflat d'in astă parte nici una grige; deea-mi-se de acolo resplată adeveră; eu sciu, — ca acolo nu se mesură cu mesură invidei, — și să sciu, — că judecătoriul competente judeca totu dea-ună ex actis et allegatis, era nu d'in ventu si d'in ura, că D-ta. Fii securu de Subcodrene, că nu-ti voi face ostenela aminte conduce de procuror să me escusi în antea superiorilor mei, unde nici că potu fi pre dreptu acusat. Dar' dta în malitiosă-ti petulantă mergi pâna la estreme. Dici adeca, versandu-ti ultimul veninu alu invidie, că eu că pastorul sufletescu, nu-mi pasca oile, ci numai le tundu și le mulgu. Intru adeveru nu ai merită să stau de verba cu dta, și nici că voiu să abusidu de pacientă onoratului publicu, ci ti-spună pre scurtu, că de-cum-va nu ti-să stinsu de totu în peptu-ti sentiu de romanu, desbraca urciosul vestimentu alu invidie alu carei fetu e minciună assertiunei petulantă.

*Daniilu Vultur
parocu Berseului-de-susu.*

M.-Radna, 6. noemv. 1872.

Reponsu Rev: Dnu Ionu Bartolomei, secretariu consistorialu; la invinuirile aruncate asupra Dui Vincentiu Babesiu.

Onorab. Red. In interesul adeverului, vinu a ve rugă cu tota onoare să bine-voiti a dă locu urmatorei desluciri:

D. Bartolomei cu tota tariu cuventul afirma că: Reuniunea invetiatorilor rom: d'in Diecesă Aradului s'a înființat la ini-

ciativă Dlu Babesiu după salutarie și renumitele principiile ale D. Sale.

Ori si care individu, care a petrecut cu viua atenție procesul de dezvoltare a cestionatei Reuniuni, se va fi convins pre deplină d'in actele oficiale ale acellei-a cum că D. Babesiu n'a lucrat nici cindu, nici o data în caușa acăstă; cu atât mai puțină reuniunea se fie constituită după principiile D. Sale;

In cîtu pentru aceea, că Dlu V. Babesiu figurădă că prezintă la aceea Reuniune: mi tienă de sacra detinția de primu secretar a face cunoscutu o. publicu cetitoriu allu acestui pră stimatul diuariu național, că dlu Babesiu numai la intîntă rugare a corpului invetatorescu d'in diecesă Aradului, a primitu asupra-si aceea onorifica chiamare, era nici de cău d'in propria sa ambicioare, să dispunere fortata. — de unde se poate apăratu vedea, că Dlu Babesiu n'a amblat, și nici nu ambla a constringe dreptul de alegere ce l-au invetatorii romani facia cu corporațiunile de ei înființate.

Ma puenă mană pre anima potemă afirmă că propriamente clerul român d'in acăstă diecesă nu-a pusu celle mai multe pedece intru realizarea sublimei noastre idei de emancipare, și numai la energioasă nostra pasăre, amu potu reești învingutori. Tote acestea amu voită a le aduce la cunoștință on. pulicu cetitoru, că să nu fie sedusu prin informațiuni partiali și unilaterali.

Aureliu D. Romanu
docinte rom: gr: or. că primu secretar allu Reuniunei.

VARIETATI.

* (Importantele copiile lui Copernic) „De Revolutionibus orbium coelestium,” scrisu de insașmană autorului prin unu incidente curiosu, s'a aflatu dilele trecute în bibliotecă a familiei contelui Nostită. E mai de necredintă, că există unu astfel de manuscris, unu adeverat tesauro, să remana în seculul nostru necunoscutu. Dara cum nu, daca considerău, cum se apreținisse de către unii unu astfel de manuscris. Manuscrisul se află indusu în unu protocolu alu bibliothecei, deressu în 1834 de „doi cunoștori jurati,” spre pemanare si d'autau era prețuitu cu 1 fl. dară după aceea, parendu-se prețul prea mare, să scarifiata la 30 cr.

(Potentia și ailoru dă suferi) lipsa de nutrementu și apa este admirabilă. S'a facută experiminte, pentru a sci, cătă tempa potu caii, între osebită impregnări, d. e. în ceteți obsedante, a trai fără nutrementu. Si s'a dovedit, că callulu, numai cu apa potă trai 25 dile; daca nu capeta apa, ci numai de mancare, potă numai 5 dile trai. Daca callulu a mancatu bine 10 dile, dar n'a beută de ajunsu, atunci ranză i- mistuită și callulu crepa. — D'aici dura se vede apăratu, că cailoru trebuie să li-se dețe regulat apa destulă. E faptă, că callulu, care trei dile n'a capetatu apa, au storsu într'ună 90 de litre de apa. E cunoscutu, că cei că dressedia caii, adeseori detragu apă de la caii renitenți, pentru a-i dumeri.

(Cufuritul vietieilor) este o bola, care mai totu-de-ună se seversiesce cu morte. Leacul celu mai bunu contră acestei bole, este o mestecatura, carea se compune d'in creta alba meruntu adroctă, cam o diu-mate lingurită de casă, bine mestecată cu albusiulu și galbiusiu d'in două oue, care apoi se tornă în gătului vitelului. Repetindu-se acăstă de 2, 3 ori, cufuritul va incetă.

(Unu autograful lui Thiers către Carol I.) M. Sa Domnulu României a primitu în audiencia, mercuria trecuta, la ora 1 $\frac{1}{2}$, pre d. Le Sourd, agintă și consulele generale alu Franciei, care i-a remis unu scrisore autografa a d-lui Thiers, presedintele republiei, exprimendu atâtă personalitate, cătă si d'in partea naționalei franceze sentimentele de simpatia și de amicitia ce n'au incetat de a avea pentru M. Sa Domnulu și pentru naționea română.

Monitorul.

Sciri electrice.

Nou-Iorcu, 5. noemv. Alegerile s'a executată pre totindenea în linisice și ordene; realegerea lui Grant de presedinte alu republicei americane este secură; republicanii pre totindenea esu învingutori. Majoritatea pentru realegerea lui Grant se urca la 35.000 voturi numai în Nou-Iorcu.

Roma, 6. noemv. „Gazetta d'Italia“ comunică, că între Italiă și Greci ameninția o rumpere a legăturilor diplomatice. Daună causată prin inundatiunea d'in tomnă astă se urca la 40 milioane.

Petrupole, 6. noemv. Locuitorii judani d'in mai multe guvernamele au petiționat penăru stergerea tribunelor speciale judanesci, și cerură, că tribunalele de pace să aibă valoare și pentru judani.

Viena, 7. noemv. Directiunea bancei a desbatută astă di notele ce ministrii de finanțe

din ambele părți ale monarchiei le a schimbătu cu privire la cestiușa bancei. Mai înainte de totă directiunea a luat actu despre impregnare, că protocolul susținut între ambele guverne și aprobatu de imperatul se consideră că scopu nestramutabilu, că unitatea valutelor remane assecurată și totu, prin ce s'ar potă naște una impărțire negale a midilocelor de solvitu, cari circuledia în monarhia, se eschide; după aceea a decisu, a slabit d'in pusetiunea și atitudinea sa respingutorie, ce o a observat pâna acum facia de Ungaria și a da indată locu la urcarea dotatiunii în rapoarte de comerț, pentru a înlesni astfelii cursulu negociațiilor actuale. Acestu conclusu alu directiunii bancei se va comunică ministrului.

Craiova, 7. noemv. Ministrul presedintă au inchisu eri sesiunea Scupinei în numele principelui.

București, 8. noemv. Guvernul va demisiona d'in caușa atitudinea ce Porta o a luat facia cu România: se vorbește că conservativii voru veni acum la guvern.

București, 8. noemv. În 6. noemv. principale Carolu a primitu în audientia pre nou denumitul consul general german Pfuel, cu care ocasiune acestu-a și-a prezentat litterele credintiunale.

Sambata seara, candu urulu prezintă alu foieii noastre să se pună în teascu, d'in neatentiu personalului de la masina columnă (facia) ultima cadiutu josu, si s'a risipit pâna într-o literă; astfelui totu materialul de preacăstă facia a trebutu să se culega de nou, si acăstă impregnare a cauzat intârzierea acestui uru.

Red.

Propriet., edit. și red. respundet.: ALES. ROMANU.

MANTELE DE PLOIA.

Pentru caletori, economi, oficiali la calea ferrată și în genere pentru toti acei indivizi cari prin ocupării și afacerile lor sunt a-deseori expuși ploie, este tare de recomandat Mantela u de ploia și a angloza genuină, d'in materia nou-amplorată, nedestruicibile și nepenetrabilă de apa. Aceste mantele intrecu în elegantia și durabilitate pre tote cătă s'au fabricat pâna acum. Este apoi de însemnatu, că mantelele d'in cestiușe sunt cu totul fără cusatura, prin urmare nici-odată nu voru avea trebuință de reparatură, și sunt astfelii lucrate, incătu pre tempu frumosu se potu intorce și îmbrăci pre facia a două că redingota eleganta.

1 bucata în marime ordinaria, de 42 ploare lungime, costa 10 fl., fia-cari 2 policari ulteriori costa 1 fl.

mai multe capuce [gluge] 1 fl. bucătă.

Depozit principal alu fabricii Govin și filii în Manchester

Lumina frumosu Lumina bunu Lumina eftinu.

Cele mai noi lampă de petroleu, cu masinaria assecutorie, preabine construită, flacără liniă în formă de fluture că la lampă de gazu aeriu (flacără unei singure lampă luminează cătu 6 lumini); fără indoială frumoasa illuminatiune acăstă, si totu-si 50 percente economia facia cu ori-care alta materia de luminat. Si spre a impedeacă ori-ce concurență s'au pusu prețuri cătu se poate de estine, er' pentru calitatea cea mai bună se garantează.

1 bucata lampă de cuina, completa, d'impreuna cu petroleu și festila, 45, 60 cr. 1 buc. lampă de cuina, de animata de parete său de platou, completa, cr. 85, fl. 1.20, 1.50. 1 buo. lampă de chilia, frumoasa, completa fl. 1, 1.20, 1.50, 1.80. 1 buc. lampă prea-frumoșu și ajustată, completa, fl. 2, 2.50, 3. 1 buc. lampă de saloanu, bogată decorată, prea-fina, fl. 4, 5, 6, 8, 10, 1.50, 2. 1 buc. lampă de studeatu său lucrată cu palarie fl. 1, 1.50, 2. 1 buc. lampă de parete pentru staule, său în anticamere [tinde] cr. 90, fl. 1.20. 1 buc. lampă de aternatu de grindi în staule, tinde etc. cr. 90, fl. 1.50, 2. 1 buc. lampă de aternatu în fabricie, oficinie fl. 2, 2.50, 3.50. 1 buc. lampă de aternatu în sufragerie, preafină fl. 5, 8. 1 buc. lampă de aternatu în sufragerie, sortă prea-fina, brouzu aurită fl. 15, 20, 25.

Sub acestu preț alu lampelor este d'a se intielege tota adjustarea, d'impreuna cu festila și sticla.

1 palarie de lampă, mice, de midilocu fine cr. 5, fine cr. 10, prea-fine cr. 15. 1 palarie de lampă de midilocu mari și de midilocu fine cr. 10, fine cr. 15, prea-fine cr. 20. 1 palarie de lampă sortă mare, de midilocu fina cr. 25, fina cr. 35, prea-fina cr. 45. 1 cotu festila de lampă cr. 4, 6, 8. 1 buc. forțe de lampă, de acelu cr. 25. 1 scutu pentru paleră lampă, d'a nu se arde, cr. 5. 1 scutu pentru sticla, d'a nu se sparge de caldura, cr. 10. 1 curătoriu mecanic pentru cilindrulu de sticla, cr. 20. 1 tassa d'a se pune sub lampă, prea-frumoasa, cr. 20, 30. 1 fesu micu pentru lampă, în formă prea-frumoase cr. 15, 25, 35. 1 scriptiu pentru aterna lampelor cr. 1.40, 1.80, 2.20. 1 cilindru de sticla cr. 4, 5, 6. 1 globu de sticla cr. 20, 25, 30. 1 flacon de tinichea pentru 1 pundu de petroleu cr. 30, pentru 2 pundi cr. 50.

Cumperatorii cu redică capeta răbatu de la A. FRIEDMANN, Vienă, Praterstrasse, Parterre și etajul I. (10-12)